🇬🇧 Великобританія: 18 шинних добавок потрапили під приціл екологічної оцінки

Агентство з охорони довкілля Великої Британії завершило масштабне дослідження щодо пріоритизації хімічних речовин, що використовуються у складі автомобільних шин. У звіті, опублікованому в липні 2025 року, визначено 61 речовину (включаючи деякі продукти трансформації), потенційно небезпечну для довкілля унаслідок викиду частинок зношених шин (TWP) та подальшого вимивання хімікатів у ґрунт і воду.

🎯 Мета дослідження

Проєкт мав на меті визначити, **які шинні добавки становлять екологічний ризик**, враховуючи:

- **небезпечні властивості** речовин,
- **обсяг їхнього використання** на ринку,
- **потенційний вплив на довкілля** за допомогою моделювання (EUSES, TWP-сценарій).

📊 Результати

Всі речовини було класифіковано за чотирма категоріями:

- **«Суттєвий ризик» (Of concern)** – 14 речовин
- **«Потенційний ризик» (Of potential concern)** – 29

- **«Низький ризик»** — 14
- **«Неможливо оцінити»** — 4 (через нестачу даних)

Після цього до **подальшої поглибленої оцінки** відібрано 18 речовин:

- усі 14 із категорії «суттєвого ризику»,
- декілька найбільш небезпечних із категорії «потенційного ризику»,
- а також 2 продукти трансформації, щодо яких у науковій літературі вже є застереження щодо токсичності.

🔍 Цікаві спостереження

- **Оцінка за ризиком (risk-based)** та **оцінка за небезпечністю (hazard-based)** дали **суттєво різні результати**.
- Відомі забруднювачі, як-от **цинк оксид, октилфенол, бензотриазол**, отримали високі бали за hazard-оцінкою, але опинились на нижніх позиціях у ризик-рейтингу.
- Натомість **вулканізуючі агенти DCBS і MBTS**, а також **антіозонанти PPD і продукти їхнього розкладу** — виявилися найбільш пріоритетними з погляду ризику.

📌 Рекомендації

У звіті запропоновано:

- провести **докладнішу оцінку речовин PPD** (найвищий

пріоритет),

- **організувати моніторинг у чутливих середовищах** — воді, осаді, ґрунтах — для речовин з найвищими ризиками,
- враховувати розбіжності в інформативності щодо добре вивчених речовин і менш відомих шинних добавок.

Висновок

Це дослідження стало **однією з перших систематичних спроб** ранжувати хімічні речовини в шинах за реальними ризиками для довкілля. Хоча поки не йдеться про заборони, **учасникам ринку варто звернути увагу на речовини, віднесені до пріоритетних**, та стежити за подальшими регуляторними діями.